Dnro HML/1967/11.01.06.01.00/2020

245 § Lausuntopyyntö ehdotuksesta jätehuollon perusmaksuksi

KH 15.6.2020 § 245

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 23 / 06 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Valmistelija: Kaupunginlakimies Christer Brännkärr, p. 040 8696 406

Jätelautakunta Kolmen kierto pyytää lausuntoa jätehuollon perusmaksun käyttöönotosta.

Kunta voi tarvittaessa periä osan jätemaksusta erillisenä perusmaksuna, jolla voidaan kattaa muun muassa jätehuollon järjestämiseen liittyvistä kiinteistä kustannuksista, kuten jäteneuvonnasta, lakisääteisen jätehuollon järjestämiseen liittyvästä hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Myös jätehuoltoviranomaisen toimintakulut voidaan kattaa tästä maksusta. Perusmaksulla voidaan kohdentaa jätehuollon peruspalveluiden kustannuksia tasapuolisesti jätteen tuottajiin jopa kuntakohtaisesti palvelutaso huomioiden. Tällä hetkellä jätteen vastaanottomaksut sisältävät nämä kustannukset.

Tällä hetkellä useat jätehuollon palvelut rahoitetaan jätteen käsittelymaksusta saatavilla tuloilla. Palvelutasoa valmisteltaessa todettiin, että palvelutason nosto joidenkin palvelujen osalta on haasteellista nykyisellä rahoitusmallilla. Näitä palveluja ovat hyötyjätteiden täydentävä keräys (Rinki-ekopisteverkoston täydentäminen), jäteasemapalvelujen laajentaminen sekä puutarhajätteen vastaanoton laajentaminen. Näiden palveluiden puutteista tulee eniten palautetta kunnille ja jätelautakunnalle asukkailta. Jätelautakunta on todennut jo 29.10.2015 41 § pakkausjätteen täydentävästä keräyksestä päättäessään, että ilman perusmaksua täydentävää keräystä on hankala järjestää niin, että kustannukset jakautuisivat tasapuolisesti.

Perusmaksun käyttöönotto tarkoittaisi, että jätemaksutaksa vuodelle 2022 valmisteltaisiin niin, että se sisältää nykyisten astiatyhjennys- ym. maksujen lisäksi myös perusmaksun. Tällöin astiatyhjennysmaksuista poistuvat perusmaksulla katettavat jätehuollon palvelujen kustannukset. Astiatyhjennysmaksut sisältävät perusmaksun käyttöönoton jälkeen vain kiinteistöiltä jäteastioista kerättävän jätteen kuljetus- ja käsittelykuluja. Jätehuoltoviranomaiselle perusmaksun käyttöönotto tarkoittaa jätteenkuljetusrekisterin parannustyötä siten, että kiinteistörekisterin tietoja verrataan jätteenkuljetusrekisterin tietoihin, jolloin jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt saadaan kartoitettua. Viranomaisessa tätä työtä tehdään jatkuvasti, mutta perusmaksun käyttöönotto asettaa työlle selkeän tavoiteajan. Henkilöstö on jo ryhtynyt selvittämään rekisterityöhön liittyviä kysymyksiä. Lisäksi käyttöönoton jälkeen kohtuullistamishakemukset työllistävät henkilöstöä.

Jos perusmaksu otetaan käyttöön se tarkoittaisi astiantyhjennysmaksujen alenemista. Esimerkiksi omakotitalossa maksumuutoksen nettovaikutuksena jätemaksu nousisi korkeintaan 16 euroa vuosi.

Liitteet:
- Esitys perusmaksun käyttöönotosta
- Perusmaksuesitys 2022

Isosuon ehdotus: Kaupunginhallitus ilmoittaa lausuntonaan, että se puoltaa perusmaksun käyttöönottoa esitetyssä muodossa.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Muutoksenhaku: Liite 2

Lisätietoja antaa kaupunginlakimies Christer Brännkärr, p. 040 8696 406

Tiedoksi:
Jätelautakunta Kolmen kierto

KIERTOKAPULA

28.04.2020

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 28 / 04 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Esitys perusmaksun käyttöönottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

Perusmaksulla katetaan jätehuollon peruskustannuksia

Perusmaksulla on tarkoitus kattaa erityisesti sellaisia jätehuollon peruskustannuksia, joita ei voida määritellä suoraan jätteen määrän ja laadun perusteella. Niitä ovat muun muassa asiakkaille maksuttomien palvelujen kustannukset sekä jätehuollon viranomaistehtävistä ja neuvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Jätelain mukaan erillisellä perusmaksulla voidaan kattaa jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset.

Kun perusmaksu on käytössä, voidaan jätelajikohtaisilla vastaanottomaksuilla selkeämmin kattaa vain kyseessä olevien jätteiden suorat kulut (mm. vastaanotto, varastointi, käsittely-, kuljetus- ja tukitoiminnot). Tällä tavalla jätteen aiheuttamat kustannukset kohdentuvat oikeudenmukaisesti sille, joka jätettä tuottaa.

Perusmaksun vaikutus jätemaksuihin

Kaikki jätehuollon ja siihen liittyvän hallinnon ja asiakaspalvelun, jäteneuvonnan, tiedotuksen ja jätehuollon viranomaistehtävien hoidosta sekä kaatopaikkojen jälkihoidosta aiheutuvat kulut on tähän asti kustannettu Kiertokapulan yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla.

Kustannustaso on jatkuvasti noussut ja yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa on jouduttu jatkuvasti korottamaan. Palvelujen kehittäminen ja alueinvestoinnit ovat jääneet vähäisiksi, kun vastaanottohintaa on pyritty pitämään kohtuullisena. Koko toiminta-alueen asukkaitten kannalta tasapuolisuus ei ole toteutunut. Kun jätelautakunta Kolmenkierto on nyt hyväksynyt palvelutason koko Kiertokapulan alueelle, toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Jätteenkäsittelymaksujen korotustarve vuodelle 2020 on 20 - 30 % (riippuen syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähenemisestä), jos perusmaksua ei oteta käyttöön. Muut jätehuollon kustannukset katetaan vastaanottomaksuilla. Esitetyn suuruisten perusmaksujen käyttöönotto vuoden 2022 alusta alentaa yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa noin 20 % vuonna 2022. Muiden maksullisten jakeiden hintoihin perusmaksu ei vaikuta.

WWW.KIERTOKAPULA.FI

KIERTOKAPULA

28.04.2020

Perusmaksuesitys vuodelle 2022

Perusmaksuun sisällytettyjen palvelujen kulut perustuvat vuoden 2020 budjettiin.

Perusmaksulla katettavat kulut	**€/vuosi**
Jäteneuvonnan ja tiedotuksen järjestäminen	749 832
Vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely	568 000
Jätelautakunta (sis. lisää 1 henkilötyövuosi)	473 000
Jätehuollon hallinto ja kehittäminen	490 000
Maksuttomien jätejakeiden käsittelykustannukset	250 000
Kunnanvarikoiden palvelutason nosto (investoinnit)	2 000 000

Yhteensä	4 530 832 €/vuosi
+ alv 24%	1 087 400 € /vuosi
Yhteensä sis. alv	**5 618 232 € /vuosi**

Perusmaksun laskutusrekisterin perustamiskuluiksi on laskettu yhden lisätyöntekijän vuosikulut viranomaisessa.

Arviolaskelma pienjäteasemien perustuskustannuksista

Asfaltoidun ja viemäröidyn kentän ja muun tarvittavan infran rakentaminen

- "pieni" pienjäteasema: investointikustannus yht. 2 000 000 €
- "suuri" pienjäteasema: investointikustannus yht. 3 000 000 €

→ 3 pientä (esim. Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala) uutta pienjäteasemaa ja yksi suuri pienjäteasema (Tuusula/Kerava/Järvenpää alueelle) sekä nykyisten kunnan varikoiden saneeraus (1 000 000 €/kpl) -> investointikustannus yhteensä 13 000 000 €, käytettävä poistoaika 20 vuotta.

Arvio perustamiskustannuksista	**650 000 €/vuosi**
Arvio käyttökuluista	**1 350 000 €/vuosi**
Yhteensä	**2 000 000 €/vuosi**

Perusmaksun suuruus kiinteistöille

Perusmaksu on jaettu erilaisille kiinteistöille niiden tarvitsemien keskimääräisten palvelujen tarpeen mukaan. Omakotiasukkaat tarvitsevat jäteasemapalveluja keskimäärin selvästi enemmän kuin taloyhtiöiden asukkaat (esim. puutarhajätteet, vaaralliset jätteet, remonttijätteet), siksi perusmaksu painottuu omakotiasukkaille. Pienin palvelutarve on taas kesäasukkailla, joille maksu on pienin. Seuraavassa taulukossa on eritelty esitetyn perusmaksun suuruus (sis. alv) vuodessa erilaisille

kiinteistötyypeille. Toimialueen asuntojen lukumäärät ovat vuodelta 2018 (Tilastokeskuksen mukaan).

		Vuosimaksu	Tuotto /vuosi
Erilliset pientalot	84 622 kpl	32,00 € / vuosi	2 707 904 €
Vapaa-ajan asunnot	21 000 kpl	16,00 € / vuosi	336 000 €
Rivi- ja ketjutalot	30 702 kpl	22,00 € / vuosi	675 444 €
Asuinkerrostalot	84 938 kpl	22,00 € / vuosi	1 868 636 €
Yht.	221 262 kpl	25,26 € (*	**5 587 984 €**

Palvelutasoa parantavat toimet perusmaksun käyttöönoton jälkeen

1. Vastaanottopisteet
   Vastaanottopisteiden tasapuolinen saavutettavuus koko toimialueelle palvelutasomäärityksen mukaisesti. Uusia pienjäteasemia perustetaan kolme, entisten kunnanvarikoiden palvelutaso nostetaan uusien asemien tasolle ja lisäksi perustetaan yksi isompi pienjäteasema. Jäteasemien aukioloaikoja pidennetään ja asioinnista tehdään sujuvampaa erilaisin uusin teknisin ratkaisuin.

2. Velotuksetta vastaanotettavat jätteet
   Veloituksettomien jätteiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyiseen verrattuna. Nyt kotitalouksilta ja maatalouksilta vastaanotetaan veloituksetta metallit, sähkö- ja elektroniikkalaiteromut, romuajoneuvot, vaaralliset jätteet (pl. asbesti) ja vanteettomat ajoneuvonrenkaat.

   Perusmaksun käyttöönoton jälkeen veloituksetta vastaanotetaan seuraavat jakeet:

   - vaaralliset jätteet
   - kyllästetty puu
   - vanteettomat ajoneuvonrenkaat
   - metalli
   - sähkö- ja elektroniikkalaiteromu
   - romuajoneuvot
   - puhdas puu
   - purkupuu
   - risut
   - haravointijäte
   - kannot ja juurakot
   - pienet puhtaat maaerät
   - pahvi/kartonki
   - tiili
   - asfaltti
   - betoni
   - kevytbetoni
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, pienet (henkilöauto, moottoripyörä jne.)
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, isot (kuorma-auto, traktori jne.)

3. Pienjäteasemien palvelutaso
   Tuleva kuntien nykyisten varikoiden (Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Riihimäki) ja uusien pienjäteasemien (esim: Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala, Tuusula/Kerava/Järvenpää) suunniteltu vastaanottovalikoima:

   - Vaaralliset jätteet
   - SER
   - Pientuojien sekalainen jäte
   - Puhdaspuu, purkupuu, risut
   - Haravointijäte
   - Kattohuopa
   - Kipsijäte
   - Betoni, tiili, asfaltti
   - Ajoneuvorenkaat
   - Kyllästetty puu
   - Metalli

Perusmaksu varmistaa palvelutason ja lisää jätemaksujen läpinäkyvyyttä

Lakisääteiset jätehuoltopalvelut on katettava jätemaksuilla, joiden on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa. Asukkaille hyvä jätehuollon palvelutaso näkyy maksuttomina ja edullisina jätepalveluina, kattavina jätteen vastaanottoverkostoina sekä jätelain tavoitteisiin opastavana, helposti saavutettavana ja tehokkaana jäteneuvontana. Lainsäädännön tavoite, vähentää jätteen haitallisuutta, edellyttää myös vastaanottohinnaltaan kalleimpien jätteiden eli vaarallisten jätteiden maksutonta vastaanottoa. Jätelain etusijajärjestyksen mukaisen jätehuollon toteutumista edesauttaa neuvonnan lisäksi pientaloasukkaita hyvin palveleva kierrätyspisteverkosto erilaisille jätejakeille. Palvelutasoparannuksella saadaan jätteet huomattavasti paremmin ohjattua oikeaan käsittelyyn. Tähän saakka aiheutuvat kustannukset on rahoitettu yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla ja se on jakaantunut seudun asukkaille tuotetun jätemäärän perusteella, osin jäteastioiden tyhjennyksen käsittelyosuuden kautta, osin vastaanottopisteisiin toimitettujen kuormien kautta. Tällöin kustannukset ovat kuormittaneet erityisesti enemmän jätteitä tuottavia, esim. lapsiperheitä ja rakentajia ja remontoijia. Suuri osa syntyneistä kustannuksista ei kuitenkaan liity tuotettuun jätemäärään, esim. viranomaispalvelut, neuvonta, pienjäteaseman perustaminen ja ylläpito jne. Näiden palvelujen tarve ja käyttö ei jakaannu suhteessa tuotettuun jätemäärään, siksi perusmaksu on peruspalvelujen ylläpitoon oikeudenmukaisempi ratkaisu.

Kiinteistötyypin mukaan porrastetulla perusmaksulla saadaan kustannuksia kohdennettua läpinäkyvästi ja tarkemmin juuri kyseistä palvelua tarvitseville. Perusmaksu ei siis sinällään ole uusi maksu, sillä katettavien palvelujen ja viranomaistoiminnan kustannukset on aiemmin kerätty

yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla. Kun perusmaksu on käytössä, myös jätteenkäsittelymaksun läpinäkyvyys paranee. Perusmaksun käytöstä tehdään vuosittain selvitys. Perusmaksulla voidaan taata asukkaille tarjottavat maksuttomat palvelut, kuten vaarallisen jätteen palveleva vastaanottoverkosto, hyvä tiedonsaanti, sekä helposti saavutettava, laadukas palvelupiste, johon voi tuoda kohtuullista maksua vastaan tai veloituksetta jätteitä, joita ei omaan jäteastiaan voi laittaa. Näitä ovat muun muassa puutarhajätteet sekä rakentamisen ja siivouksen jätteet. Perusmaksu varmistaa asukkaille jätehuollon hyvän palvelutason myös jätelain tavoittelemassa tilanteessa, jossa käsittelyä vaativa jätemäärä on vähentynyt selvästi nykytilanteeseen verrattuna.

Perusmaksun vaikutus kiinteistön suoriin jätehuoltokustannuksiin

Perusmaksun käyttöönoton ja vaihtoehtoisen 20 %:n yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotuksen vaikutukset vuotuiseen jätehuoltokustannukseen on arvioitu seuraavassa taulukossa. Laskennassa on käytetty voimassa olevan jätetaksan mukaista keskimääräistä jäteastian tyhjennyshintaa kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueelta ja perusmaksuesityksen mukaisia maksuja. Jäteastioiden tyhjennysmäärä on jätehuoltomääräysten mukainen.

	Astiatyhjennys €/ vuosi	**Perusmaksu €/ vuosi**	**Yhteensä €/vuosi**	**Muutos nykyiseen €/vuosi**
Omakotitalo 1, tyhjennysväli 1 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	364,00		364,00	
Perusmaksu	331,77	32,00	363,77	-0,23
Ei perusmaksua	395,79	0	395,79	31,79
Omakotitalo 2, tyhjennysväli 2 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	182,00		182,00	
Perusmaksu	165,89	32,00	197,89	15,89
Ei perusmaksua	197,89	0	197,89	15,89
Rivi/kerrostalo 15 huoneistoa, tyhjennysväli 1 vko, 2*660 l astia				
Nykyinen hinta	1 300,00		1 300,00	
Perusmaksu	1 122,76	330,00	1 452,76	152,76
Ei perusmaksua	1 474,83	0	1 474,83	174,83

28.04.2020

Taulukossa on vertailtu ainoastaan kiinteistön jäteastian tyhjennysmaksujen ja perusmaksun suhdetta. Kuitenkin kiinteistöiltä tulee runsaasti vastaanottopisteisiin erikseen tuotavia jätteitä. Taulukon mukaan perusmaksu n käyttöönotto on taulukon asuinkiinteistötyypeissä jo pelkän tyhjennyskustannusten vertailussa vaihtoehtoista yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotusta edullisempi vaihtoehto. Jos tyhjennysväli on yllä mainittua pidempi, kustannukset nousevat esim. 4 viikon tyhjennysvälillä omakotikiinteistössä 16 € vuodessa verrattuna siihen, että vastaanottohinta nousee. Tämä lisäkustannus puolestaan häviää, kun jätteitä tuodaan halvemmalla vastaanottoon. Kustannussäästöä kiinteistöille tulee perusmaksun käyttöönoton jälkeen vastaanottoon tuotavista kuormista. Sekalaisen jätteen kuorman (n. 250 kg keskimäärin) vastaanottohinta laskee n. 10 € / kuorma, jokainen puutarhajäte- ja puujätekuorma tuo myös tämän hetken hinnoilla 10 €:n säästön. Näin perusmaksun käyttöönoton jälkeen jätehuollon kustannukset laskevat suurimmalla osalla kiinteistöjä. Kesäasuntojen osalta perusmaksu on vastaanottohinnan nostoon verrattuna kalliimpi vaihtoehto, mutta jo yksi sekajätekuorma ja puutarhajätekuorma vastaanottoalueelle toimitettuna tekee perusmaksusta edullisemman vaihtoehdon.

Kiertokapula Oy esittää jätelautakunta Kolmenkierrolle jätehuollon perusmaksun käyttöönottoa 1.1.2022 alkaen edellä esitetyn mukaisesti.

Hämeenlinnassa 28.04.2020

Matti Niittymäki

Pekka Sahlberg

MUUTOKSENHAKUKIELLOT Liite 2

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa / Hallintolainkäyttölain 5 §:n mukaan asiaa ei ole ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Pykälät 233-235, 238, 240-241, 244-248, 251-260
	Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet §/. Etuostolaki 22 § 3 mom.

Lisätään pöytäkirjaan/otteeseen

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Tiedoksianto asianosaiselle	[ ] Lähetetty tiedoksi kirjeellä (Kuntalaki 139 §) Annettu postin kuljetettavaksi, pvm/tiedoksiantaja	Asianosainen
	[ ] Luovutettu asianomaiselle Paikka, pvm ja tiedoksiantajan allekirjoitus	Asianosainen Vastaanottajan allekirjoitus
	[x] Muulla tavoin, miten s-postilla 23.6.2020 /Seija Leinamo - Jätelautakunta Kolmen Kierto - Kiertokapula Oy	

Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa
23.6.2020 alkaen
Otteen oikeaksi todistaa:
Hämeenlinnassa 23.6.2020

Seija Leinamo
hallintosihteeri

Maksutta

Dnro HML/1967/11.01.06.01.00/2020

245 § Lausuntopyyntö ehdotuksesta jätehuollon perusmaksuksi

KH 15.6.2020 § 245

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 23 / 06 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.06 /20 20

Valmistelija: Kaupunginlakimies Christer Brännkärr, p. 040 8696 406

Jätelautakunta Kolmen kierto pyytää lausuntoa jätehuollon perusmaksun käyttöönotosta.

Kunta voi tarvittaessa periä osan jätemaksusta erillisenä perusmaksuna, jolla voidaan kattaa muun muassa jätehuollon järjestämiseen liittyvistä kiinteistä kustannuksista, kuten jäteneuvonnasta, lakisääteisen jätehuollon järjestämiseen liittyvästä hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Myös jätehuoltoviranomaisen toimintakulut voidaan kattaa tästä maksusta. Perusmaksulla voidaan kohdentaa jätehuollon peruspalveluiden kustannuksia tasapuolisesti jätteen tuottajiin jopa kuntakohtaisesti palvelutaso huomioiden. Tällä hetkellä jätteen vastaanottomaksut sisältävät nämä kustannukset.

Tällä hetkellä useat jätehuollon palvelut rahoitetaan jätteen käsittelymaksusta saatavilla tuloilla. Palvelutasoa valmisteltaessa todettiin, että palvelutason nosto joidenkin palvelujen osalta on haasteellista nykyisellä rahoitusmallilla. Näitä palveluja ovat hyötyjätteiden täydentävä keräys (Rinki-ekopisteverkoston täydentäminen), jäteasemapalvelujen laajentaminen sekä puutarhajätteen vastaanoton laajentaminen. Näiden palveluiden puutteista tulee eniten palautetta kunnille ja jätelautakunnalle asukkailta. Jätelautakunta on todennut jo 29.10.2015 41 § pakkausjätteen täydentävästä keräyksestä päättäessään, että ilman perusmaksua täydentävää keräystä on hankala järjestää niin, että kustannukset jakautuisivat tasapuolisesti.

Perusmaksun käyttöönotto tarkoittaisi, että jätemaksutaksa vuodelle 2022 valmisteltaisiin niin, että se sisältää nykyisten astiatyhjennys- ym. maksujen lisäksi myös perusmaksun. Tällöin astiatyhjennysmaksuista poistuvat perusmaksulla katettavat jätehuollon palvelujen kustannukset. Astiatyhjennysmaksut sisältävät perusmaksun käyttöönoton jälkeen vain kiinteistöiltä jäteastioista kerättävän jätteen kuljetus- ja käsittelykuluja. Jätehuoltoviranomaiselle perusmaksun käyttöönotto tarkoittaa jätteenkuljetusrekisterin parannustyötä siten, että kiinteistörekisterin tietoja verrataan jätteenkuljetusrekisterin tietoihin, jolloin jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt saadaan kartoitettua. Viranomaisessa tätä työtä tehdään jatkuvasti, mutta perusmaksun käyttöönotto asettaa työlle selkeän tavoiteajan. Henkilöstö on jo ryhtynyt selvittämään rekisterityöhön liittyviä kysymyksiä. Lisäksi käyttöönoton jälkeen kohtuullistamishakemukset työllistävät henkilöstöä.

Jos perusmaksu otetaan käyttöön se tarkoittaisi astiantyhjennysmaksujen alenemista. Esimerkiksi omakotitalossa maksumuutoksen nettovaikutuksena jätemaksu nousisi korkeintaan 16 euroa vuosi.

Liitteet:
- Esitys perusmaksun käyttöönotosta
- Perusmaksuesitys 2022

Isosuon ehdotus: Kaupunginhallitus ilmoittaa lausuntonaan, että se puoltaa perusmaksun käyttöönottoa esitetyssä muodossa.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Muutoksenhaku: Liite 2

Lisätietoja antaa kaupunginlakimies Christer Brännkärr, p. 040 8696 406

Tiedoksi:
Jätelautakunta Kolmen kierto

KIERTOKAPULA

28.04.2020

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 28 / 04 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Esitys perusmaksun käyttöönottoon jätelautakunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen

Perusmaksulla katetaan jätehuollon peruskustannuksia

Perusmaksulla on tarkoitus kattaa erityisesti sellaisia jätehuollon peruskustannuksia, joita ei voida määritellä suoraan jätteen määrän ja laadun perusteella. Niitä ovat muun muassa asiakkaille maksuttomien palvelujen kustannukset sekä jätehuollon viranomaistehtävistä ja neuvonnasta aiheutuvat kustannukset.

Jätelain mukaan erillisellä perusmaksulla voidaan kattaa jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset.

Kun perusmaksu on käytössä, voidaan jätelajikohtaisilla vastaanottomaksuilla selkeämmin kattaa vain kyseessä olevien jätteiden suorat kulut (mm. vastaanotto, varastointi, käsittely-, kuljetus- ja tukitoiminnot). Tällä tavalla jätteen aiheuttamat kustannukset kohdentuvat oikeudenmukaisesti sille, joka jätettä tuottaa.

Perusmaksun vaikutus jätemaksuihin

Kaikki jätehuollon ja siihen liittyvän hallinnon ja asiakaspalvelun, jäteneuvonnan, tiedotuksen ja jätehuollon viranomaistehtävien hoidosta sekä kaatopaikkojen jälkihoidosta aiheutuvat kulut on tähän asti kustannettu Kiertokapulan yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla.

Kustannustaso on jatkuvasti noussut ja yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa on jouduttu jatkuvasti korottamaan. Palvelujen kehittäminen ja alueinvestoinnit ovat jääneet vähäisiksi, kun vastaanottohintaa on pyritty pitämään kohtuullisena. Koko toiminta-alueen asukkaitten kannalta tasapuolisuus ei ole toteutunut. Kun jätelautakunta Kolmenkierto on nyt hyväksynyt palvelutason koko Kiertokapulan alueelle, toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Jätteenkäsittelymaksujen korotustarve vuodelle 2020 on 20 - 30 % (riippuen syntyvän yhdyskuntajätteen määrän vähenemisestä), jos perusmaksua ei oteta käyttöön. Muut jätehuollon kustannukset katetaan vastaanottomaksuilla. Esitetyn suuruisten perusmaksujen käyttöönotto vuoden 2022 alusta alentaa yhdyskuntajätteen vastaanottohintaa noin 20 % vuonna 2022. Muiden maksullisten jakeiden hintoihin perusmaksu ei vaikuta.

WWW.KIERTOKAPULA.FI

KIERTOKAPULA

28.04.2020

Perusmaksuesitys vuodelle 2022

Perusmaksuun sisällytettyjen palvelujen kulut perustuvat vuoden 2020 budjettiin.

Perusmaksulla katettavat kulut	**€/vuosi**
Jäteneuvonnan ja tiedotuksen järjestäminen	749 832
Vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely	568 000
Jätelautakunta (sis. lisää 1 henkilötyövuosi)	473 000
Jätehuollon hallinto ja kehittäminen	490 000
Maksuttomien jätejakeiden käsittelykustannukset	250 000
Kunnanvarikoiden palvelutason nosto (investoinnit)	2 000 000

Yhteensä	4 530 832 €/vuosi
+ alv 24%	1 087 400 € /vuosi
Yhteensä sis. alv	**5 618 232 € /vuosi**

Perusmaksun laskutusrekisterin perustamiskuluiksi on laskettu yhden lisätyöntekijän vuosikulut viranomaisessa.

Arviolaskelma pienjäteasemien perustuskustannuksista

Asfaltoidun ja viemäröidyn kentän ja muun tarvittavan infran rakentaminen

- "pieni" pienjäteasema: investointikustannus yht. 2 000 000 €
- "suuri" pienjäteasema: investointikustannus yht. 3 000 000 €

→ 3 pientä (esim. Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala) uutta pienjäteasemaa ja yksi suuri pienjäteasema (Tuusula/Kerava/Järvenpää alueelle) sekä nykyisten kunnan varikoiden saneeraus (1 000 000 €/kpl) -> investointikustannus yhteensä 13 000 000 €, käytettävä poistoaika 20 vuotta.

Arvio perustamiskustannuksista	**650 000 €/vuosi**
Arvio käyttökuluista	**1 350 000 €/vuosi**
Yhteensä	**2 000 000 €/vuosi**

Perusmaksun suuruus kiinteistöille

Perusmaksu on jaettu erilaisille kiinteistöille niiden tarvitsemien keskimääräisten palvelujen tarpeen mukaan. Omakotiasukkaat tarvitsevat jäteasemapalveluja keskimäärin selvästi enemmän kuin taloyhtiöiden asukkaat (esim. puutarhajätteet, vaaralliset jätteet, remonttijätteet), siksi perusmaksu painottuu omakotiasukkaille. Pienin palvelutarve on taas kesäasukkailla, joille maksu on pienin. Seuraavassa taulukossa on eritelty esitetyn perusmaksun suuruus (sis. alv) vuodessa erilaisille

kiinteistötyypeille. Toimialueen asuntojen lukumäärät ovat vuodelta 2018 (Tilastokeskuksen mukaan).

		Vuosimaksu	Tuotto /vuosi
Erilliset pientalot	84 622 kpl	32,00 € / vuosi	2 707 904 €
Vapaa-ajan asunnot	21 000 kpl	16,00 € / vuosi	336 000 €
Rivi- ja ketjutalot	30 702 kpl	22,00 € / vuosi	675 444 €
Asuinkerrostalot	84 938 kpl	22,00 € / vuosi	1 868 636 €
Yht.	221 262 kpl	25,26 € (*	**5 587 984 €**

Palvelutasoa parantavat toimet perusmaksun käyttöönoton jälkeen

1. Vastaanottopisteet
   Vastaanottopisteiden tasapuolinen saavutettavuus koko toimialueelle palvelutasomäärityksen mukaisesti. Uusia pienjäteasemia perustetaan kolme, entisten kunnanvarikoiden palvelutaso nostetaan uusien asemien tasolle ja lisäksi perustetaan yksi isompi pienjäteasema. Jäteasemien aukioloaikoja pidennetään ja asioinnista tehdään sujuvampaa erilaisin uusin teknisin ratkaisuin.

2. Velotuksetta vastaanotettavat jätteet
   Veloituksettomien jätteiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyiseen verrattuna. Nyt kotitalouksilta ja maatalouksilta vastaanotetaan veloituksetta metallit, sähkö- ja elektroniikkalaiteromut, romuajoneuvot, vaaralliset jätteet (pl. asbesti) ja vanteettomat ajoneuvonrenkaat.

   Perusmaksun käyttöönoton jälkeen veloituksetta vastaanotetaan seuraavat jakeet:

   - vaaralliset jätteet
   - kyllästetty puu
   - vanteettomat ajoneuvonrenkaat
   - metalli
   - sähkö- ja elektroniikkalaiteromu
   - romuajoneuvot
   - puhdas puu
   - purkupuu
   - risut
   - haravointijäte
   - kannot ja juurakot
   - pienet puhtaat maaerät
   - pahvi/kartonki
   - tiili
   - asfaltti
   - betoni
   - kevytbetoni
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, pienet (henkilöauto, moottoripyörä jne.)
   - vanteelliset ajoneuvorenkaat, isot (kuorma-auto, traktori jne.)

3. Pienjäteasemien palvelutaso
   Tuleva kuntien nykyisten varikoiden (Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Riihimäki) ja uusien pienjäteasemien (esim: Iittala/Hattula, Tuulos, Janakkala, Tuusula/Kerava/Järvenpää) suunniteltu vastaanottovalikoima:

   - Vaaralliset jätteet
   - SER
   - Pientuojien sekalainen jäte
   - Puhdaspuu, purkupuu, risut
   - Haravointijäte
   - Kattohuopa
   - Kipsijäte
   - Betoni, tiili, asfaltti
   - Ajoneuvorenkaat
   - Kyllästetty puu
   - Metalli

Perusmaksu varmistaa palvelutason ja lisää jätemaksujen läpinäkyvyyttä

Lakisääteiset jätehuoltopalvelut on katettava jätemaksuilla, joiden on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa. Asukkaille hyvä jätehuollon palvelutaso näkyy maksuttomina ja edullisina jätepalveluina, kattavina jätteen vastaanottoverkostoina sekä jätelain tavoitteisiin opastavana, helposti saavutettavana ja tehokkaana jäteneuvontana. Lainsäädännön tavoite, vähentää jätteen haitallisuutta, edellyttää myös vastaanottohinnaltaan kalleimpien jätteiden eli vaarallisten jätteiden maksutonta vastaanottoa. Jätelain etusijajärjestyksen mukaisen jätehuollon toteutumista edesauttaa neuvonnan lisäksi pientaloasukkaita hyvin palveleva kierrätyspisteverkosto erilaisille jätejakeille. Palvelutasoparannuksella saadaan jätteet huomattavasti paremmin ohjattua oikeaan käsittelyyn. Tähän saakka aiheutuvat kustannukset on rahoitettu yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla ja se on jakaantunut seudun asukkaille tuotetun jätemäärän perusteella, osin jäteastioiden tyhjennyksen käsittelyosuuden kautta, osin vastaanottopisteisiin toimitettujen kuormien kautta. Tällöin kustannukset ovat kuormittaneet erityisesti enemmän jätteitä tuottavia, esim. lapsiperheitä ja rakentajia ja remontoijia. Suuri osa syntyneistä kustannuksista ei kuitenkaan liity tuotettuun jätemäärään, esim. viranomaispalvelut, neuvonta, pienjäteaseman perustaminen ja ylläpito jne. Näiden palvelujen tarve ja käyttö ei jakaannu suhteessa tuotettuun jätemäärään, siksi perusmaksu on peruspalvelujen ylläpitoon oikeudenmukaisempi ratkaisu.

Kiinteistötyypin mukaan porrastetulla perusmaksulla saadaan kustannuksia kohdennettua läpinäkyvästi ja tarkemmin juuri kyseistä palvelua tarvitseville. Perusmaksu ei siis sinällään ole uusi maksu, sillä katettavien palvelujen ja viranomaistoiminnan kustannukset on aiemmin kerätty

yhdyskuntajätteen vastaanottomaksulla. Kun perusmaksu on käytössä, myös jätteenkäsittelymaksun läpinäkyvyys paranee. Perusmaksun käytöstä tehdään vuosittain selvitys. Perusmaksulla voidaan taata asukkaille tarjottavat maksuttomat palvelut, kuten vaarallisen jätteen palveleva vastaanottoverkosto, hyvä tiedonsaanti, sekä helposti saavutettava, laadukas palvelupiste, johon voi tuoda kohtuullista maksua vastaan tai veloituksetta jätteitä, joita ei omaan jäteastiaan voi laittaa. Näitä ovat muun muassa puutarhajätteet sekä rakentamisen ja siivouksen jätteet. Perusmaksu varmistaa asukkaille jätehuollon hyvän palvelutason myös jätelain tavoittelemassa tilanteessa, jossa käsittelyä vaativa jätemäärä on vähentynyt selvästi nykytilanteeseen verrattuna.

Perusmaksun vaikutus kiinteistön suoriin jätehuoltokustannuksiin

Perusmaksun käyttöönoton ja vaihtoehtoisen 20 %:n yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotuksen vaikutukset vuotuiseen jätehuoltokustannukseen on arvioitu seuraavassa taulukossa. Laskennassa on käytetty voimassa olevan jätetaksan mukaista keskimääräistä jäteastian tyhjennyshintaa kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueelta ja perusmaksuesityksen mukaisia maksuja. Jäteastioiden tyhjennysmäärä on jätehuoltomääräysten mukainen.

	Astiatyhjennys €/ vuosi	**Perusmaksu €/ vuosi**	**Yhteensä €/vuosi**	**Muutos nykyiseen €/vuosi**
Omakotitalo 1, tyhjennysväli 1 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	364,00		364,00	
Perusmaksu	331,77	32,00	363,77	-0,23
Ei perusmaksua	395,79	0	395,79	31,79
Omakotitalo 2, tyhjennysväli 2 vko, 240 l astia				
Nykyinen hinta	182,00		182,00	
Perusmaksu	165,89	32,00	197,89	15,89
Ei perusmaksua	197,89	0	197,89	15,89
Rivi/kerrostalo 15 huoneistoa, tyhjennysväli 1 vko, 2*660 l astia				
Nykyinen hinta	1 300,00		1 300,00	
Perusmaksu	1 122,76	330,00	1 452,76	152,76
Ei perusmaksua	1 474,83	0	1 474,83	174,83

28.04.2020

Taulukossa on vertailtu ainoastaan kiinteistön jäteastian tyhjennysmaksujen ja perusmaksun suhdetta. Kuitenkin kiinteistöiltä tulee runsaasti vastaanottopisteisiin erikseen tuotavia jätteitä. Taulukon mukaan perusmaksu n käyttöönotto on taulukon asuinkiinteistötyypeissä jo pelkän tyhjennyskustannusten vertailussa vaihtoehtoista yhdyskuntajätteen vastaanottohinnan korotusta edullisempi vaihtoehto. Jos tyhjennysväli on yllä mainittua pidempi, kustannukset nousevat esim. 4 viikon tyhjennysvälillä omakotikiinteistössä 16 € vuodessa verrattuna siihen, että vastaanottohinta nousee. Tämä lisäkustannus puolestaan häviää, kun jätteitä tuodaan halvemmalla vastaanottoon. Kustannussäästöä kiinteistöille tulee perusmaksun käyttöönoton jälkeen vastaanottoon tuotavista kuormista. Sekalaisen jätteen kuorman (n. 250 kg keskimäärin) vastaanottohinta laskee n. 10 € / kuorma, jokainen puutarhajäte- ja puujätekuorma tuo myös tämän hetken hinnoilla 10 €:n säästön. Näin perusmaksun käyttöönoton jälkeen jätehuollon kustannukset laskevat suurimmalla osalla kiinteistöjä. Kesäasuntojen osalta perusmaksu on vastaanottohinnan nostoon verrattuna kalliimpi vaihtoehto, mutta jo yksi sekajätekuorma ja puutarhajätekuorma vastaanottoalueelle toimitettuna tekee perusmaksusta edullisemman vaihtoehdon.

Kiertokapula Oy esittää jätelautakunta Kolmenkierrolle jätehuollon perusmaksun käyttöönottoa 1.1.2022 alkaen edellä esitetyn mukaisesti.

Hämeenlinnassa 28.04.2020

Matti Niittymäki

Pekka Sahlberg

MUUTOKSENHAKUKIELLOT Liite 2

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa / Hallintolainkäyttölain 5 §:n mukaan asiaa ei ole ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Pykälät 233-235, 238, 240-241, 244-248, 251-260
	Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet §/. Etuostolaki 22 § 3 mom.

Lisätään pöytäkirjaan/otteeseen

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Tiedoksianto asianosaiselle	[ ] Lähetetty tiedoksi kirjeellä (Kuntalaki 139 §) Annettu postin kuljetettavaksi, pvm/tiedoksiantaja	Asianosainen
	[ ] Luovutettu asianomaiselle Paikka, pvm ja tiedoksiantajan allekirjoitus	Asianosainen Vastaanottajan allekirjoitus
	[x] Muulla tavoin, miten s-postilla 23.6.2020 /Seija Leinamo - Jätelautakunta Kolmen Kierto - Kiertokapula Oy	

Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa
23.6.2020 alkaen
Otteen oikeaksi todistaa:
Hämeenlinnassa 23.6.2020

Seija Leinamo
hallintosihteeri

Maksutta

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Saap./Läh. 31 / 08 20 20
Dnro HML/ 1967 / 11.01.06.01.00 /20 20

Jätelautakunta Kolmenkierto

Dnro HML/1967/11.01.06.01.00/2020
31.8.2020

LAUSUNTO EHDOTUKSESTA JÄTEHUOLLON PERUSMAKSUKSI

Kiertokapula Oy on laatinut esityksen perusmaksun käyttöönotosta jätelautakunta-kunta Kolmenkierron ja Kiertokapulan toiminta-alueella 1.1.2022 alkaen. Jätelautakunta Kolmenkierto on pyytänyt Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa ehdotuksesta jätehuollon perusmaksuksi.

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaan jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Kaupunkirakennelautakunnan päätöksen mukaan ympäristöjohtaja antaa kaupungin ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomaisilta pyydetyt lausunnot (Kaura 11.12.2020 § 523). Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toimii myös Hattulan kunnan alueella, joten lausunto koskee myös Hattulan kuntaa.

Kaupungin terveydensuojeluviranomainen ei anna lausuntoa ehdotuksesta. Ympäristönsuojeluviranomainen esittää lausuntonaan ehdotuksesta jätehuollon perusmaksusta seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa ehdotusta jätehuollon perusmaksuksi. Jätelautakunta Kolmenkierto on hyväksynyt kokouksessaan 30.1.2020 § 4 jätehuollon palvelutason, jonka toteuttamisen kannalta jätehuollon perusmaksu on välttämätön.

Jätehuollon valvontaviranomaisena ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että perusmaksulla katettava jätehuollon palvelutason parantaminen edistää jätteiden toimittamista virallisille jätteiden vastaanottopaikoille. Tämä vähentää mahdollisesti myös roskaamista sekä jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvia ympäristöhaittoja. Keräyspaikkojen lisääminen tekee myös jätteiden lajittelun helpommaksi.

Hämeenlinnassa 31.8.2020

Juha Lahti
Ympäristöjohtaja
Hämeenlinnan kaupunki
Viranomaispalvelut

Sirpa Viholainen
Ympäristötarkastaja
Hämeenlinnan kaupunki
Viranomaispalvelut